

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนแรก ทำการศึกษากลุ่มประชากรที่เป็นผู้ต้องขังเค็ดขนาด 92 คน และใช้วิธีการสำรวจโดยการสัมภาษณ์รายตัว

ส่วนที่สอง ศึกษาแบบเจาะลึกจำนวน 10 คน โดยใช้หลักเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้

1. พิจารณาจากคดีที่มีปริมาณการกระทำผิดความผิดมา 10 อันดับแรก
2. พิจารณาผู้ให้ข้อมูลรายละเอียดมากที่สุด และเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้
3. เป็นกรณีที่มีการกระทำผิดที่มีความผิดที่มีอุทราหารณ์ที่น่าสนใจ

ส่วนที่สาม ทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่เรือนจำกลางจังหวัดสมุทรปราการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายทัณฑปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ประจำเรือนขังหญิง และเจ้าหน้าที่ฝึกอาชีพ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์ 2 ชุด เป็นเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล โดยชุดแรกใช้สำหรับสัมภาษณ์ผู้ต้องขังหญิง และชุดที่สองใช้สำหรับการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสำหรับแบบสัมภาษณ์ชุดแรกนั้น มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวของผู้ใช้แรงงานหญิง ซึ่งถูกคุมขัง ประกอบด้วย อายุ สถานภาพการศึกษา สถานภาพการสมรสความสัมพันธ์ในครอบครัว ปัญหาครอบครัว

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วยคำถามที่เกี่ยวกับรายได้ ความเพียงพอของรายได้ ภาระความรับผิดชอบต่อครอบครัว

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคม ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ นอกครอบครัว เช่น สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม แรงกดดันทางสังคม เช่น ความยากจน การถูกเอารัดเอาเปรียบและแรงดึงดูดทางสังคม เช่น การโฆษณาของสื่อต่าง ๆ

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตใจ ประกอบด้วยสภาวะทางอารมณ์ แรงกดดันภายใน ประสบการณ์ที่เลวร้ายอันมีผลต่อจิตใจ

ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางกายภาพ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับประวัติการเจ็บป่วย ความบกพร่องทางร่างกายที่มีผลต่อการตัดสินใจ

ตอนที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบต่อครอบครัว ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความเดือดร้อนของครอบครัวภายหลังถูกจับกุม

ตอนที่ 7 ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังในชีวิตภายหลังจากพ้นโทษ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต และความต้องการภายหลังจากพ้นโทษ

ส่วนแบบสัมภาษณ์ชุดที่สอง ใช้สัมภาษณ์หัวหน้าฝ่ายทัณฑปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ประจำเรือนจำหญิง และเจ้าหน้าที่ฝึกหัดทำดอกไม้กระดาษสา มีรายละเอียดดังนี้

1. สาเหตุของการเพิ่มหรือลดลงของผู้ต้องขังหญิง
2. กลไกการจัดการกับผู้ต้องหาหญิง ในเรื่องของการเข้าเป็นผู้ต้องขัง การจำแนกประเภทของผู้ต้องขัง การศึกษา การฝึกอาชีพ การเตรียมการให้ผู้ต้องขังหญิงกลับสู่ครอบครัวและสังคม หลังจากพ้นโทษแล้ว
3. ความคาดหวังของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเมื่อผู้ต้องขังพ้นโทษไปแล้ว

การเก็บข้อมูล

การศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยการใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล จากผู้ต้องขังหญิงทั้งหมด 92 คน หลังจากนั้นจะคัดเลือกมาเป็นกรณีศึกษา 10 กรณี ตามฐานความผิดฐานละ 1 คน และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้ต้องขังหญิง ซึ่งการสัมภาษณ์นี้จะใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก(In-depth Interview) เพื่อหารายละเอียดของประเด็นต่าง ๆ โดยสร้างบรรยากาศของการสัมภาษณ์ให้มีลักษณะเป็นกันเองและเป็นธรรมชาติ ระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ ไม่เร่งรัด แต่ให้ดำเนินไปอย่างไม่มีพิธีรีตรอง และเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์สามารถแสดงความคิดเห็นได้ ซึ่งจะทำให้การสัมภาษณ์มีลักษณะเป็นการพูดคุยหรือสื่อสารแบบสองทาง(Two-way communication)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้หลักการวิเคราะห์แบบอุปนัย(Inductive) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงรูปธรรมย่อย ๆ หลาย ๆ กรณี มาสรุปเป็นข้อสรุปเชิงนามธรรม โดยพิจารณา

จากลักษณะร่วมที่พบ และเปรียบเทียบกับกรอบแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างจากที่หนดไว้หรือไม่ อย่างไร

การเขียนรายงาน

ผลของการศึกษา ผู้ศึกษาจะนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยายเชิงพรรณนา (Descriptive) โดยรายงานจะประกอบไปด้วยภาพรวมของผู้ต้องขังหญิง การศึกษาแบบเจาะลึกเป็นรายกรณี การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์ผลการศึกษาโดยเปรียบเทียบกับแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ระยะเวลาในการศึกษา

ผู้ศึกษาใช้เวลาในการศึกษาทั้งหมด 9 เดือน โดยใช้เวลาในการจัดทำเค้าโครงตั้งแต่เดือนสิงหาคม - ตุลาคม พ.ศ. 2540 ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม พ.ศ. 2540 และ มกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541 ใช้เวลาในการเขียนรายงานตั้งแต่เดือนมกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2541 ใช้เวลาในการเสนอรายงานในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2541 และใช้เวลาในการปรับปรุงแก้ไขตั้งแต่เดือนมีนาคม - เมษายน พ.ศ. 2541